

OHEC

Office of the Higher Education Commission

รายงานประจำปี 2556

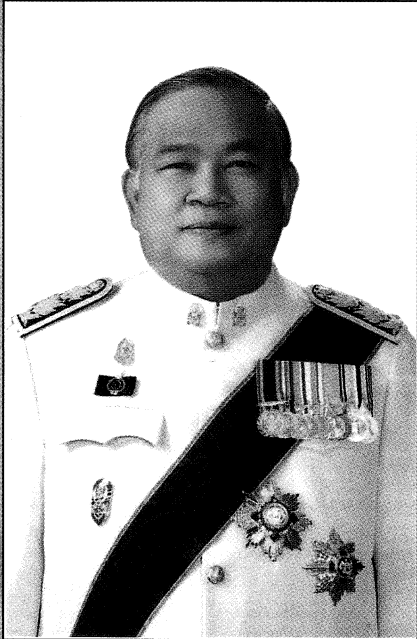

1

ทศวรรษ

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

ร่วมทีมทำงาน สร้างสรรค์องค์กร สอดคล้องเป้าหมาย โปร่งใสเป็นธรรม นำประโยชน์ส่วนรวม

นับจากวันที่ 7 กรกฎาคม 2556 จนถึงปัจจุบัน เป็นเวลา 10 ปีแล้วที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ดำเนินการกิจดูแลการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ ภายใต้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่กำหนดให้คณะกรรมการการอุดมศึกษามีหน้าที่พิจารณา เสนอนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการอุดมศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ และแผนการศึกษาแห่งชาติ การสนับสนุนทรัพยากร การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยคำนึงถึงความเป็นอิสระและความเป็นเลิศทางวิชาการของสถานศึกษาระดับปริญญาตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสถานศึกษาแต่ละแห่ง และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ตลอดระยะเวลา 10 ปี สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา โดยการสนับสนุนจากคณะกรรมการการอุดมศึกษา และความร่วมมือจากสถาบันอุดมศึกษาในสังกัด/ในกำกับของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาให้มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน สามารถผลิตและพัฒนากำลังคนของชาติให้มีศักยภาพ เป็นถึงคนเก่ง และคนดี เพื่อเตรียมความพร้อมของบุคลากรของประเทศในการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในปี พ.ศ. 2558 และเป็นรากฐานสำคัญสำหรับการพัฒนาประเทศในอนาคต

ในช่วงปีงบประมาณ 2556 สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้ดำเนินการภารกิจสำคัญหลายโครงการ อาทิ 'กองทุนตั้งตัวได้' ซึ่งเป็นการกิจเร่งด่วนและเป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาลให้เกิดผลเป็นรูปธรรม การเร่งผลักดันกฎหมายการอุดมศึกษาเพื่อเป็นมาตรฐานกลางในการดูแลสถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน การตรวจประเมินการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาให้ได้คุณภาพทั้งในสถานที่ตั้ง และนอกสถานที่ตั้ง การพัฒนาคุณภาพหลักสูตรให้สอดคล้องและรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน การจัดการเกี่ยวกับกองทุนเงิน ให้อุปการะเพื่อการศึกษา และกองทุนเงินให้อุปการะเพื่อการศึกษาที่ผูกกับรายได้ในอนาคต เพื่อกระจายโอกาสทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาอย่างทั่วถึง

10 ปี ที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้ร่วมกับสถาบันอุดมศึกษา และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ และเอกชน ด้วยความมุ่งมั่นที่จะนำนโยบายการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาไปสู่การปฏิบัติเป็นไปอย่าง มีทิศทาง และสำเร็จเป็นรูปธรรมอย่างยั่งยืน ในโอกาสนี้ ผมขอขอบคุณทุกภาคส่วนที่ร่วมกันพัฒนาอุดมศึกษาไทยให้มีความเจริญก้าวหน้า สามารถผลิตและพัฒนากำลังคนให้เป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาประเทศ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในเวทีโลกต่อไป พร้อมกันนี้ขออวยพรให้ทุกท่านประสบแต่ความสุข ความเจริญในหน้าที่การงานสืบไป

(นายอภิชาติ จีระวุฒิ)

เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา

รายงานประจำปี 2556

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

จัดพิมพ์เผยแพร่ พุทธศักราช 2557

จำนวน 3,000 เล่ม

ISBN 978-616-202-891-5

ดำเนินการจัดทำและภาพประกอบโดย

ฝ่ายประชาสัมพันธ์

สำนักอำนวยการ

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

รวบรวมและเรียบเรียงโดย

นางบุษกร กิตติทอง

พิสูจน์อักษรโดย

นางบุษกร กิตติทอง

นายพรชัย สิทธินันท์

สนับสนุนข้อมูลโดย

สำนักอำนวยการ

สำนักนโยบายและแผนการอุดมศึกษา

สำนักบริหารงานวิทยาลัยชุมชน

สำนักส่งเสริมและพัฒนาศูนย์คณะบุคคลากร

สำนักประสานและส่งเสริมกิจการอุดมศึกษา

สำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา

สำนักยุทธศาสตร์อุดมศึกษาต่างประเทศ

สำนักส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพนักศึกษา

กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร

สำนักงานบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการศึกษา

โครงการมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย

สำนักพัฒนาบัณฑิตศึกษาและวิจัยด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

สถาบันวิจัยจุฬาภรณ์

สารบัญ

พระบรมราชโองการ

สาร นายกรัฐมนตรี

สาร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

สาร รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

สาร ประธานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

สาร เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา

เครื่องหมายราชการ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา	13
เส้นทางอุดมศึกษาไทย	14
อำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบ	20
วิสัยทัศน์ และพันธกิจ	21
กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ	22
โครงสร้างผู้บริหาร	28
โครงสร้างการแบ่งงานภายในของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา	30
รายนามรัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย	32
รายนามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ กำกับดูแลสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา	33
รายนามปลัดทบวงมหาวิทยาลัย	34
รายนามเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา	34
คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา	35
คณะกรรมการการอุดมศึกษา	37
1 ทศวรรษอุดมศึกษาไทย	39
ผลการดำเนินงาน	
การผลิตและพัฒนากำลังคน	59
เครือข่ายเพื่อการพัฒนาอุดมศึกษา	75
มาตรฐานการจัดการศึกษา	85
ความร่วมมือกับต่างประเทศและการเตรียมตัวเข้าสู่ประชาคมโลก	95
การพัฒนาศักยภาพนักศึกษา	113
การส่งเสริมวิทยาลัยชุมชน	133
การส่งเสริมการวิจัย เทคโนโลยี และการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษา	139
การส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการ	157

สารบัญ

ตารางแสดงงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556	166
รายงานนักศึกษาทั้งหมด ปีการศึกษา 2556	168
รายงานนักศึกษาใหม่ ปีการศึกษา 2556	170
ทำเนียบผู้บริหาร	173
ทำเนียบหน่วยงานในกำกับภายใน สกอ.	178
ทำเนียบองค์กรที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจาก สกอ.	179
ทำเนียบหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	181
สถาบันอุดมศึกษาในกรุงเทพมหานคร	183
สถาบันอุดมศึกษาในภาคกลาง	185
สถาบันอุดมศึกษาในภาคเหนือ	187
สถาบันอุดมศึกษาในภาคอีสาน	189
สถาบันอุดมศึกษาในภาคตะวันออก	191
สถาบันอุดมศึกษาในภาคใต้	192
สถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ	194
สถาบันอุดมศึกษาในสังกัดของรัฐ	199
สถาบันอุดมศึกษาในสังกัดของรัฐ (ราชภัฏ)	203
สถาบันอุดมศึกษาในสังกัดของรัฐ (ราชมงคล)	203
มหาวิทยาลัยเอกชน	211
วิทยาลัยเอกชน	218
สถาบันเอกชน	221
วิทยาลัยชุมชน	222
วันสถาปนาสถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ	224
วันสถาปนาสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดของรัฐ	225
วัดที่ได้รับจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน	226

เครื่องหมายราชการ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

ทบวงมหาวิทยาลัยได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ใช้ตรา 'พระวชิระ' อันเป็นตราประจำพระองค์พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เป็นตราประจำทบวงมหาวิทยาลัย เนื่องจากพระองค์ทรงได้รับการยกย่องว่าทรงเป็นผู้ให้กำเนิดและบุกเบิกการอุดมศึกษาของประเทศไทย ต่อมาทบวงมหาวิทยาลัยแปรสภาพเป็นสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2546 จึงอัญเชิญตรา 'พระวชิระ' เป็นเครื่องหมายประจำส่วนราชการ ตราพระราชทานนี้จึงหมายถึง สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา มีความรับผิดชอบการอุดมศึกษาของประเทศไทย

ลักษณะ

เป็นรูปวงกลม มีเส้นรอบวง 3 เส้น ภายในวงกลมตรงกลางมีรูป 'พระวชิระ' ซึ่งเป็นตราประจำพระองค์พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ข้างวงกลมด้านในมีลายกระหนก 3 ชั้น เริ่มจากฐานด้านพระวชิระโค้งขึ้นไปเกือบจรดปลายแหลมของพระวชิระ ภายใต้อรูปพระวชิระและลายกระหนกมีชื่อส่วนราชการ คือ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

สีประจำ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

สีประจำ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา คือ สีม่วง-สีน้ำเงิน

สีม่วง คือ สีประจำวันเสด็จพระราชสมภพของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

สีน้ำเงิน คือ สีประจำสถาบันพระมหากษัตริย์

...เส้นทางอุดมศึกษาไทย...

จาก 30 ปี ทบวงมหาวิทยาลัย...

...สู่ ปีที่ 10 สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

ประวัติทบวงมหาวิทยาลัย

การจัดการอุดมศึกษาของไทยได้เริ่มมาแต่รัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และอุดมศึกษาในสมัยนั้นมีหลากหลาย ทั้งโรงเรียนกฎหมาย โรงเรียนแพทย์ และโรงเรียนข้าราชการพลเรือนที่ต่อมาได้รับการยกฐานะเป็นจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยแห่งแรกของไทย และได้มีการจัดตั้งมหาวิทยาลัยแห่งอื่นขึ้นอีกในเวลาต่อมา ได้แก่ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และมหาวิทยาลัยศิลปากร โดยสังกัดอยู่ในกระทรวงต่างๆ เช่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ สังกัดกระทรวงสาธารณสุข มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สังกัดกระทรวงเกษตร เป็นต้น

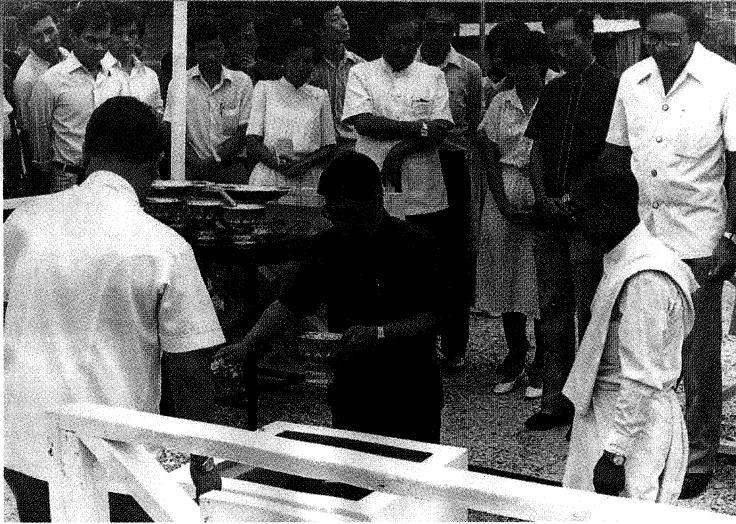
จนถึงปี พ.ศ.2502 รัฐบาลสมัยจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ เป็นนายกรัฐมนตรี ได้ตราพระราชบัญญัติโอนมหาวิทยาลัยทุกแห่งไปสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี เนื่องจากได้มีพระราชบัญญัติจัดตั้งสภาการศึกษาแห่งชาติขึ้นในสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี และเห็นว่าการศึกษาแยกกันอยู่ต่างกระทรวงเป็นเรื่องยากในการปกครอง และการสร้างมาตรฐานการศึกษา การโอนมารวมอยู่ในสำนักนายกรัฐมนตรีทั้งหมดจะเป็นการสะดวกในการดำเนินการ ทั้งในด้านวิชาการและธุรการ และจะบรรลุตามเจตนารมณ์ของการจัดตั้งสภาการศึกษาแห่งชาติ เพื่ออำนวยความสะดวกให้การเร่งรัดการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติซึ่งเป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาลในขณะนั้น

ในปี พ.ศ.2514 สภาการศึกษาแห่งชาติและที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยของรัฐได้ร่วมกันเสนอความเห็นต่อจอมพลถนอม กิตติขจร หัวหน้าคณะปฏิวัติ ว่า มหาวิทยาลัยจำเป็นต้องมีอิสระในการปกครองตนเอง มีเสรีภาพทางวิชาการในการถ่ายทอดและแสวงหาความรู้ โดยถือหลักความเป็นเลิศทางวิชาการ จึงควรแยกมหาวิทยาลัยออกจากกระบวน

ราชการเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐบาล หากไม่สามารถดำเนินการได้ ควรจัดตั้งทบวงอิสระหรือทบวงในสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี เพื่อเป็นหน่วยงานต้นสังกัดของมหาวิทยาลัยต่างๆ

ทบวงมหาวิทยาลัยได้รับการจัดตั้งโดยประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 216 ลงวันที่ 29 กันยายน 2515 ในชื่อ ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ ในสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี มีหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินการและกำกับการศึกษาของรัฐในระดับอุดมศึกษา นอกเหนือจากที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกระทรวงศึกษาธิการ ดังนั้น วันที่ 29 กันยายน 2515 จึงเป็นวันสถาปนาทบวงมหาวิทยาลัย นอกจากนี้ได้มีประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 320 ลงวันที่ 13 ธันวาคม 2515 กำหนดระเบียบการปฏิบัติราชการของทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐขึ้น เพื่อให้รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัยมีอำนาจในการกำหนดนโยบายและแผนการจัดการศึกษา กำหนดมาตรฐานเกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาและการบริหารงานบุคคล พิจารณาการเสนอและพิจารณาอนุมัติการจัดตั้ง ยุบรวม และเลิกมหาวิทยาลัย คณะและภาควิชา ตลอดจนการติดตามประเมินผลการจัดการศึกษา และเป็นศูนย์ประสาน

ทบวงมหาวิทยาลัย

งานด้านการจัดการศึกษาระหว่างมหาวิทยาลัย ทำให้ทบวงมหาวิทยาลัย มีอำนาจหน้าที่แตกต่างจากกระทรวงและทบวงอื่น ที่ไม่ได้มีกฎหมาย กำหนดหน้าที่ไว้โดยเฉพาะ

ในปี พ.ศ.2520 รัฐบาลสมัยนายธานินทร์ กรัยวิเชียร เป็นนายกรัฐมนตรี ได้ตราพระราชบัญญัติเปลี่ยนชื่อ ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ เป็น ทบวงมหาวิทยาลัย และให้ยกฐานะเป็นทบวงอิสระ มีฐานะเทียบเท่า กระทรวง ไม่อยู่ในสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารงาน เนื่องจากมีการโอนงานกำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จากกระทรวงศึกษาธิการมาอยู่ในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย นอกจากนี้ยัง ได้ยกเลิกประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 320 โดยตราพระราชบัญญัติ ระเบียบการปฏิบัติราชการของทบวงมหาวิทยาลัย พ.ศ. 2520 ขึ้นแทน เพื่อให้ทบวงมหาวิทยาลัยมีอำนาจควบคุมมหาวิทยาลัยและสถาบัน อุดมศึกษาที่เป็นของรัฐและเอกชนในสังกัดด้วย ต่อมาพระราชบัญญัตินี้ ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมเมื่อปี พ.ศ.2537 เพื่อให้มีอำนาจครอบคลุม มหาวิทยาลัยของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการและอยู่ภายใต้การกำกับดูแล

ของรัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย คือ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี สุรนารี มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี และมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง โดยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ธนบุรีเป็นมหาวิทยาลัยแห่งแรกที่ปรับเปลี่ยนสถานภาพจากสถาบันที่เป็น ส่วนราชการไปเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับตามนโยบายของรัฐบาลที่จะให้ มหาวิทยาลัยของรัฐทุกแห่งที่เป็นส่วนราชการออกจากระบบราชการ

จนถึงปี พ.ศ. 2546 รัฐบาลของพันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร ได้ ลงประกาศพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546 ในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 120 ตอนที่ 62ก วันที่ 6 กรกฎาคม 2546 โดยพระราชบัญญัตินี้ได้ยกเลิกพระราชบัญญัติระเบียบการปฏิบัติ ราชการของทบวงมหาวิทยาลัย (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2537 ทำให้ทบวง มหาวิทยาลัย ต้องแปรสภาพเป็น สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ตามกฎหมายใหม่ รวมระยะเวลาดำเนินการกิจ 30 ปี 9 เดือน 7 วัน มี รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย และรักษาราชการแทนรัฐมนตรี บริหาร ราชการ ทั้งสิ้น 38 ท่าน มีปลัดทบวงมหาวิทยาลัยบริหารราชการ 6 ท่าน

...สู่ ปีที่ 10 สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

สืบเนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 กำหนดให้รัฐต้องจัดการศึกษาอบรม และสนับสนุนให้เอกชนจัดการศึกษา อบรมให้เกิดความรู้คู่คุณธรรม จัดให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติ ปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ และสังคม สร้างเสริมความรู้และปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สนับสนุนการค้นคว้าวิจัยในศิลปวิทยาการ เร่งรัดการศึกษา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาประเทศ พัฒนาวิชาชีพครู และ ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปวัฒนธรรมของชาติ รวมทั้งในการจัดการ ศึกษาของรัฐให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองท้องถิ่นและ เอกชนตามที่กฎหมายบัญญัติ และให้ความคุ้มครองการจัดการศึกษา อบรมขององค์กรวิชาชีพและเอกชนภายใต้การกำกับดูแลของรัฐ จึงได้ตราพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และได้ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษาเล่ม 116 ตอนที่ 74ก วันที่ 19 สิงหาคม 2542 เพื่อเป็น

กฎหมายแม่บทในการบริหารและจัดการศึกษาอบรมให้สอดคล้องกับ บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยพระราชบัญญัติ ฉบับนี้ได้หลอมรวมหน่วยงานด้านการศึกษาเดิม ได้แก่ กระทรวงศึกษาธิการ เดิม ทบวงมหาวิทยาลัย และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานรัฐมนตรี เข้าด้วยกัน เป็นกระทรวงใหม่ ชื่อว่า กระทรวง การศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มีโครงสร้างในการแบ่งส่วนราชการในรูปของ คณะกรรมการชุดต่างๆ กำกับดูแลการศาสนาและวัฒนธรรม การศึกษาขั้น พื้นฐาน การศึกษาด้านการอาชีวศึกษา และการศึกษาด้านการอุดมศึกษา โดยทบวงมหาวิทยาลัยจะแปรสภาพตามพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็น สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

ต่อมารัฐบาลของพันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี มีนโยบายปฏิรูประบบราชการ เข้าสู่ 'ระบบราชการยุคใหม่' โดยปรับ ภาคราชการให้มีคุณลักษณะธรรมาภิบาล เพื่อยกระดับขีดความสามารถ และเพิ่มประสิทธิภาพของหน่วยงานราชการให้ตอบสนองความต้องการ

ที่หลากหลายของประชาชน สังคม และประเทศชาติได้ จึงได้มีการปรับ
บทบาท ภารกิจ และการจัดโครงสร้างระบบบริหารราชการ และระบบ
บริหารงานบุคคลภาครัฐ ในการจัดโครงสร้างส่วนราชการใหม่ ได้กำหนด
ให้แยกภารกิจเกี่ยวกับงานด้านศิลปวัฒนธรรม ออกจากภารกิจของ
กระทรวงการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติ
การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ไปจัดตั้งเป็น ‘กระทรวงวัฒนธรรม’ จึงมีการ
ประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม
(ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 โดยการจัดระเบียบบริหารราชการในกระทรวง
ศึกษาธิการใหม่ มีองค์กรหลักที่เป็นคณะบุคคลในรูปสภาหรือในรูป
คณะกรรมการ จำนวน 4 องค์กร ได้แก่ สภาการศึกษา คณะกรรมการการ
ศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา และคณะกรรมการการ
อุดมศึกษา เพื่อพิจารณาให้ความเห็นหรือให้คำแนะนำแก่รัฐมนตรี หรือ
คณะรัฐมนตรี และมีอำนาจหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนด

ทั้งนี้ คณะกรรมการการอุดมศึกษา มีหน้าที่พิจารณาเสนอ
นโยบายแผนพัฒนา และมาตรฐานการอุดมศึกษาที่สอดคล้องกับ
ความต้องการตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนการ
ศึกษาแห่งชาติ การสนับสนุนทรัพยากร การติดตามตรวจสอบ และ
ประเมินผลการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยคำนึงถึงความเป็นอิสระ
และความเป็นเลิศทางวิชาการของสถานศึกษาระดับปริญญา ตามกฎหมาย
ว่าด้วยการจัดตั้งสถานศึกษาแต่ละแห่ง และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษามีสถานภาพเป็นนิติบุคคล
แบ่งส่วนราชการตามกฎหมายกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานคณะกรรมการ
การอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546 โดยแบ่งโครงสร้างการ
บริหารงานเป็น 9 สำนัก ได้แก่ สำนักอำนวยการ สำนักทดสอบกลาง
(ยุบเมื่อวันที่ 2 กันยายน 2548 ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันทดสอบ
ทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) พ.ศ.2548) สำนักนโยบายและ

แผนการอุดมศึกษา สำนักบริหารงานวิทยาลัยชุมชน สำนักประสานและส่งเสริมกิจการอุดมศึกษา สำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา สำนักยุทธศาสตร์อุดมศึกษาต่างประเทศ สำนักส่งเสริมและพัฒนา ศักยภาพนักศึกษา และสำนักส่งเสริมและพัฒนาสมรรถนะบุคลากร และมีสถาบันอุดมศึกษาในสังกัด จำนวน 172 แห่ง* ทั่วประเทศ ได้แก่

1. สถาบันอุดมศึกษาในสังกัด/ในกำกับของรัฐ 81 แห่ง*
2. สถาบันอุดมศึกษาเอกชน 71 แห่ง*
3. วิทยาลัยชุมชน 20 แห่ง*

ปัจจุบัน สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (Office of the Higher Education Commission) มีที่ทำการ ณ อาคารเลขที่ 328 ถนนศรีอยุธยา แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร 10400 มีนักบริหารระดับ 11 เป็นเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา

* ข้อมูล ณ เดือนพฤศจิกายน 2556

อำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบ

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษามีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการอุดมศึกษาและจัดทำข้อเสนอนโยบายและมาตรฐานการอุดมศึกษา จัดทำแผนพัฒนาการอุดมศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนการศึกษาแห่งชาติและพันธสัญญาที่เป็นไปตามข้อเสนอตกลงระหว่างประเทศ พร้อมทั้งวิเคราะห์ หลักเกณฑ์ และแนวทางการสนับสนุนทรัพยากร จัดตั้ง จัดสรรงบประมาณอุดหนุน สถาบันอุดมศึกษาและวิทยาลัยชุมชนตามหลักเกณฑ์และแนวทางที่กำหนด ตลอดจนเสนอแนะการจัดตั้ง ยุบ รวม ปรับปรุงและยกเลิกสถาบันอุดมศึกษาและวิทยาลัยชุมชน

นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษายังมีหน้าที่ประสานและส่งเสริมการดำเนินงาน พัฒนาศักยภาพมนุษย์และศักยภาพนักศึกษา รวมทั้งผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาสในระบบอุดมศึกษาและการประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ และเพื่อสนับสนุนการพัฒนาประเทศ รวมทั้งพัฒนาระบบและดำเนินการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการจัดการอุดมศึกษา และการรวบรวมข้อมูล จัดทำสารสนเทศด้านการอุดมศึกษา และดำเนินงานฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการการอุดมศึกษาและคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ตลอดจนปฏิบัติงานอื่นใด ตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา หรือตามที่กระทรวง หรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

วิสัยทัศน์ และพันธกิจ ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2556

วิสัยทัศน์

สกอ. ขับเคลื่อนอุดมศึกษาเพื่อชี้นำสังคมไทยให้ก้าวไกลสู่นานาชาติ

พันธกิจ

1. เสนอแนะนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนพัฒนาที่เสริมสร้างการพัฒนาขีดความสามารถของการอุดมศึกษาไทยที่เป็นเอกภาพ โดยคำนึงถึงเอกลักษณ์ วัฒนธรรม และภูมิปัญญาไทย
2. เสนอแนะมาตรฐานการอุดมศึกษา ที่สอดคล้องกับมาตรฐานซึ่งเป็นที่ยอมรับในระดับสากล
3. เสนอแนะกรอบการจัดสรรทรัพยากรการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษา รวมทั้งประสานและส่งเสริมการดำเนินงานพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และศักยภาพนักศึกษา รวมทั้งผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส และผู้มีความสามารถพิเศษในระบบอุดมศึกษา และประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่และสนับสนุนการพัฒนาประเทศ
4. จัดทำระบบการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการอุดมศึกษา โดยคำนึงถึงความเป็นเลิศทางวิชาการ

กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 8 และมาตรา 11 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ
กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการออกกฎกระทรวงไว้
ดังต่อไปนี้

**ข้อ 1 ให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา มีภารกิจเกี่ยวกับการจัดและส่งเสริมการศึกษา
ระดับอุดมศึกษาโดยคำนึงถึงความเป็นอิสระ และเป็นเลิศทางวิชาการของสถานศึกษา
ระดับปริญญา โดยให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้**

- (1) จัดทำข้อเสนอนโยบายและมาตรฐานการอุดมศึกษาและแผนพัฒนาการอุดมศึกษา รวมทั้ง
ดำเนินงานด้านความสัมพันธ์ระดับอุดมศึกษากับต่างประเทศ
- (2) จัดทำหลักเกณฑ์ และแนวทางการสนับสนุนทรัพยากรและการจัดตั้ง จัดสรรงบประมาณ
อุดหนุนสถาบันอุดมศึกษาและวิทยาลัยชุมชน
- (3) ประสานและส่งเสริมการดำเนินงานพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และศักยภาพนักศึกษา รวมทั้ง
ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส และผู้มีความสามารถพิเศษ ในระบบอุดมศึกษา และประสาน ส่งเสริม
สนับสนุนการวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่และสนับสนุนการพัฒนาประเทศ
- (4) เสนอแนะเกี่ยวกับการจัดตั้ง ยุบ รวม ปรับปรุงและยกเลิกสถาบันอุดมศึกษาและวิทยาลัย
ชุมชน
- (5) ดำเนินการเกี่ยวกับการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการอุดมศึกษาตามที่
คณะกรรมการการอุดมศึกษามอบหมาย รวมทั้งการรวบรวมข้อมูลและจัดทำสารสนเทศ
ด้านการอุดมศึกษา
- (6) ดำเนินการเกี่ยวกับงานเลขานุการของคณะกรรมการการอุดมศึกษา
- (7) ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบของ
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาหรือตามที่รัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

ข้อ 2 ให้แบ่งส่วนราชการสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ดังต่อไปนี้

- (1) สำนักอำนวยการ
- (2) สำนักทดสอบกลาง
- (3) สำนักนโยบายและแผนการอุดมศึกษา
- (4) สำนักบริหารงานวิทยาลัยชุมชน
- (5) สำนักประสานและส่งเสริมกิจการอุดมศึกษา
- (6) สำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา
- (7) สำนักยุทธศาสตร์อุดมศึกษาต่างประเทศ
- (8) สำนักส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพนักศึกษา
- (9) สำนักส่งเสริมและพัฒนาสมรรถนะบุคลากร

ข้อ 3 ส่วนราชการของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษามีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(1) สำนักอำนวยการ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (ก) ดำเนินการเกี่ยวกับงานช่วยอำนวยการและงานเลขานุการของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา รวมทั้งงานเลขานุการของคณะกรรมการการอุดมศึกษา
- (ข) ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
- (ค) ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานคลัง การเงิน งบประมาณ การบัญชี การพัสดุและสินทรัพย์ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
- (ง) ดำเนินการเกี่ยวกับสารสนเทศ ประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่งานการอุดมศึกษา
- (จ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

(2) สำนักทดสอบกลาง มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (ก) พัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพ และคุณลักษณะต่างๆที่ใช้ในการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา และเพื่อการเทียบระดับและเทียบโอนผลการเรียน
- (ข) ดำเนินการเกี่ยวกับการให้บริการสอบร่วมกับหน่วยงานในทุกระดับเพื่อให้ประชาชนได้รับบริการอย่างทั่วถึงและเป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ
- (ค) เสนอแนะระบบการคัดเลือกบุคคลเข้าสู่ระบบอุดมศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล
- (ง) สนับสนุน ส่งเสริม และเป็นคลังข้อมูลของผู้รับการทดสอบและประเมินผลการเรียนรู้ ตลอดจนให้บริการผลการวัดและประเมินแก่หน่วยงานต่างๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ
- (จ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

(3) สำนักนโยบายและแผนการอุดมศึกษา มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (ก) จัดทำข้อเสนอนโยบายในการพัฒนาอุดมศึกษาของประเทศ และจัดทำแผนพัฒนาการอุดมศึกษา
- (ข) จัดทำแผนการผลิตบัณฑิตและพัฒนากำลังคนระดับอุดมศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ
- (ค) วิเคราะห์ กลั่นกรองแผนงานและโครงการของมหาวิทยาลัยหรือสถาบัน รวมทั้งเสนอแนะการจัดตั้ง ยุบ รวม ปรับปรุง และยกเลิกสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา
- (ง) จัดทำหลักเกณฑ์และแนวทางการจัดสรรงบประมาณ ตลอดจนการระดมทรัพยากรเพื่ออุดหนุนการอุดมศึกษาทุกประเภท
- (จ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

(4) สำนักบริหารงานวิทยาลัยชุมชน มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (ก) จัดทำข้อเสนอนโยบาย และจัดทำแผนหลักของระบบวิทยาลัยชุมชน เสนอแนะการจัดตั้ง และจัดสรรงบประมาณให้วิทยาลัยชุมชน
- (ข) จัดทำระบบข้อมูล สารสนเทศ กำกับ ตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลและรายงานผลการดำเนินงานวิทยาลัยชุมชน
- (ค) จัดทำมาตรฐานการจัดการศึกษาของวิทยาลัยชุมชน
- (ง) พัฒนาและส่งเสริมการจัดการศึกษาของวิทยาลัยชุมชนและระบบเครือข่ายความร่วมมือการจัดการศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศ
- (จ) ดำเนินการเกี่ยวกับงานเลขานุการของคณะกรรมการวิทยาลัยชุมชน
- (ฉ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

(5) สำนักประสานและส่งเสริมกิจการอุดมศึกษา มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (ก) ส่งเสริมเครือข่ายสถาบันอุดมศึกษา และภูมิปัญญาของชาติ
- (ข) สนับสนุนการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม รวมทั้งถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยี
- (ค) กำกับ ดูแล และกำหนดมาตรการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศที่เกี่ยวข้อง
- (ง) ประสาน สนับสนุนและกำกับการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชน
- (จ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

(6) สำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (ก) จัดทำข้อเสนอนโยบายและมาตรฐานการอุดมศึกษา
- (ข) จัดทำระบบการรับรองวิทยฐานะและการรับรองมาตรฐานการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา รวมทั้งเสนอแนวทางการเทียบระดับและการเทียบโอนผลการเรียน
- (ค) ส่งเสริม สนับสนุน การประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาและการศึกษาวิจัยด้านการเรียนการสอน การส่งเสริมการสร้างองค์ความรู้ใหม่และการจัดความรู้ ตลอดจนเป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลหลักสูตรและการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา
- (ง) ดำเนินการเกี่ยวกับการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา
- (จ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

(7) สำนักยุทธศาสตร์อุดมศึกษาต่างประเทศ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (ก) จัดทำยุทธศาสตร์ด้านอุดมศึกษาต่างประเทศ และแนวทางการสร้างความร่วมมือทางวิชาการ และการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาระหว่างประเทศ
- (ข) ดำเนินการด้านความสัมพันธ์ระดับอุดมศึกษากับต่างประเทศ
- (ค) เสนอมาตรการและแนวทางการสนับสนุนส่งเสริมสถาบันอุดมศึกษาเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันตามเงื่อนไขการเปิดเสรีทางการศึกษาและพัฒนาไปสู่ความเป็นศูนย์กลางอุดมศึกษาในภูมิภาค
- (ง) ส่งเสริม สนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาใช้ประโยชน์จากทรัพยากรอุดมศึกษาต่างประเทศ เพื่อพัฒนาอุดมศึกษา
- (จ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

(8) สำนักส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพนักศึกษา มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (ก) จัดทำข้อเสนอแนะด้านนโยบาย และกำหนดมาตรฐานเกี่ยวกับการพัฒนานักศึกษา
- (ข) ส่งเสริมการพัฒนาทักษะ ความสามารถ และรูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานักศึกษาให้มีความสมบูรณ์พร้อมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้คู่คุณธรรม และสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข รวมทั้งมีศักยภาพที่สามารถแข่งขันได้ในระดับนานาชาติ
- (ค) ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้และเสริมสร้างประสบการณ์ชีวิตในการทำงานร่วมกับชุมชน ท้องถิ่น และสถานประกอบการ
- (ง) ส่งเสริมการพัฒนาระบบสวัสดิการ บริการนักศึกษา การศึกษาของคนพิการ ผู้ด้อยโอกาส และผู้มีความสามารถพิเศษในสถาบันอุดมศึกษา
- (จ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

(9) สำนักส่งเสริมและพัฒนาสมรรถนะบุคลากร มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (ก) เสนอแนะนโยบาย ประสาน และส่งเสริมการดำเนินการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในระบบอุดมศึกษา ในเครือข่ายของมหาวิทยาลัยกับผู้รับบริการ ผู้ประกอบการ ท้องถิ่น และชุมชน
- (ข) จัดทำหลักสูตร และประสาน ส่งเสริมให้มีการจัดฝึกอบรมผู้บริหารระดับสูงสายวิชาการ และผู้บริหารสายสนับสนุนวิชาการ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและเป็นเครือข่ายที่จะพัฒนาระบบบริหารของสถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน
- (ค) จัดทำฐานข้อมูลทะเบียนประวัติ ให้คำปรึกษาแนะนำและติดตามประเมินผลการบริหารงานบุคคลของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา
- (ง) ดำเนินการเกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบ งานนิติกรรมและสัญญางานเกี่ยวกับความรับผิดชอบในทางแพ่ง อาญา งานคดีปกครอง และงานคดีอื่นที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
- (จ) ดำเนินการเกี่ยวกับงานเลขานุการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา
- (ฉ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

ให้ไว้ ณ วันที่ 7 กรกฎาคม พ.ศ. 2546

(นายปองพล อดิเรกสาร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากมาตรา 11 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 บัญญัติว่า การแบ่งส่วนราชการภายในส่วนราชการในส่วนกลางของกระทรวงศึกษาธิการให้ออกเป็นกฎกระทรวงและให้ระบุอำนาจหน้าที่ของแต่ละส่วนราชการไว้ในกฎกระทรวงด้วย เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติดังกล่าว สมควรแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ และระบุอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการดังกล่าวให้เหมาะสมกับสภาพของงาน จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

โครงสร้างผู้บริหาร สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

นายอภิชาติ จีระวุฒิ
เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา

รศ.นพ.กำจร ตติยกวี
รองเลขาธิการคณะกรรมการ
การอุดมศึกษา

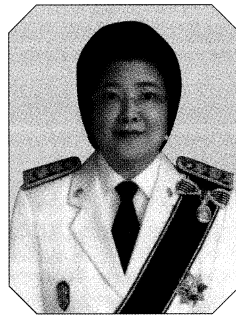
นางวารภรณ์ สีหนาท
รองเลขาธิการคณะกรรมการ
การอุดมศึกษา

นางสาวอรภรณ์ แก่นวงศ์
รองเลขาธิการคณะกรรมการ
การอุดมศึกษา

นางสาวสุนันทา แสงทอง
ที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผน

รศ.ชวณี ทองโรจน์
ที่ปรึกษาด้านพัฒนาภูมิปัญญา
ท้องถิ่น

นายขจร จิตสุขุมมงคล
ที่ปรึกษาด้านระบบบริหาร
(รักษาการ)

นายสุริยา เสถียรกิจอำไพ
ที่ปรึกษาด้านมาตรฐานการศึกษา
(รักษาการ)

นายสุภัทร จำปาทอง
ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา

นายศิริวิทย์ คส์สุวรรณ
ผู้อำนวยการสำนักอำนวยการ

นายอานัติ พงศ์สุวรรณ
ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและ
แผนการอุดมศึกษา

นายสมศักดิ์ ตันติแพทยกุล
ผู้อำนวยการสำนักบริหารงาน
วิทยาลัยชุมชน

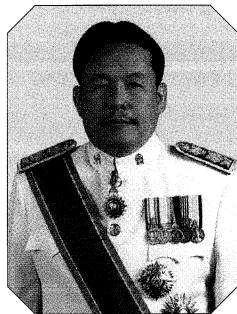
นางอรสา ภาววิมล
ผู้อำนวยการสำนักประสานและ
ส่งเสริมกิจการอุดมศึกษา

นางมยุรี สิงห์ไข่มุกข์
ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานและ
ประเมินผลอุดมศึกษา

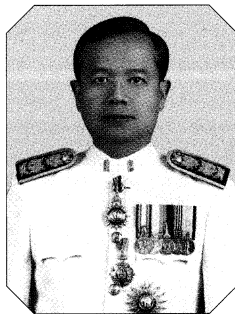
นางสาวชฎารัตน์ สิงหเดชากุล
ผู้อำนวยการสำนักยุทธศาสตร์
อุดมศึกษาต่างประเทศ

นายสุริยา เสถียรกิจอำไพ
ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมและ
พัฒนาศักยภาพนักศึกษา

นายจร จิตสุขุมมงคล
ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมและ
พัฒนาสมรรถนะบุคลากร

นายภาสกร เหมกรณ์
ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบ
บริหาร (ปฏิบัติหน้าที่)

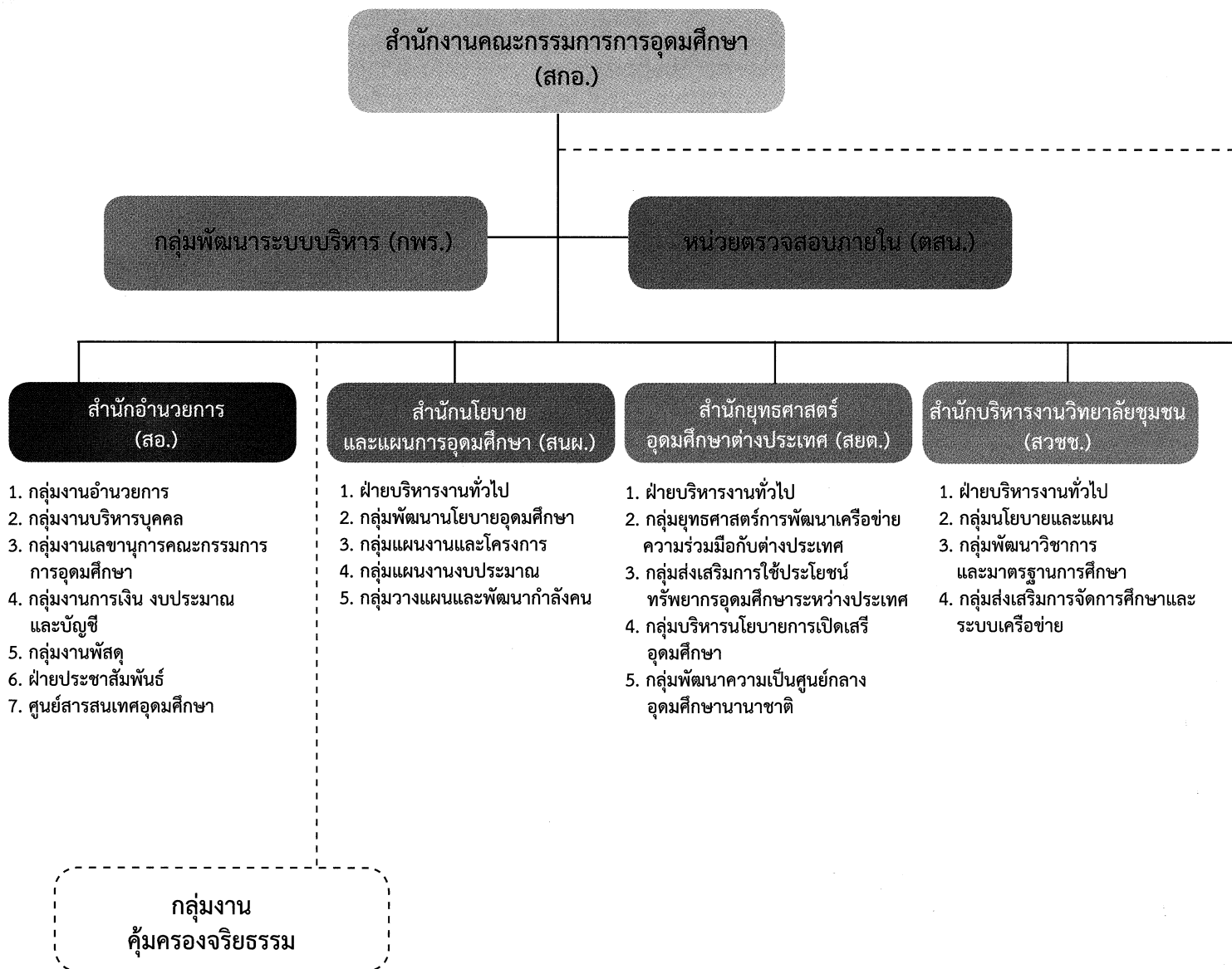

ผศ.วิชาญ เลิศวิภาตระกูล
ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารเทคโนโลยี
สารสนเทศเพื่อพัฒนาการศึกษา

ผศ.รूपนีย์ ธรรมเมธา
ผู้อำนวยการโครงการมหาวิทยาลัย
ไซเบอร์ไทย

โครงสร้างการแบ่งงานภายในของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

หมายเหตุ : อ.ก.พ.สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ปฏิบัติหน้าที่ อ.ก.พ.กระทรวง
ในการประชุมครั้งที่ 1/2555

หน่วยงานในกำกับภายใน

1. สถาบันวิจัยจุฬาภรณ์
2. สำนักงานบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการศึกษา (UniNet)
3. โครงการมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย (TCU)
4. สำนักพัฒนาบัณฑิตศึกษาและวิจัยด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
5. สถาบันคลังสมองของชาติ

สำนักส่งเสริมและพัฒนา ศักยภาพนักศึกษา (สพน.)

1. ฝ่ายบริหารงานทั่วไป
2. กลุ่มพัฒนาระบบสวัสดิการและบริการนักศึกษา
3. กลุ่มพัฒนาทักษะความสามารถและกิจกรรมนักศึกษา
4. กลุ่มส่งเสริมการเรียนรู้ประสบการณ์กับชุมชน
5. กลุ่มกิจการพิเศษ

สำนักประสาน และส่งเสริมกิจการอุดมศึกษา (สสอ.)

1. ฝ่ายบริหารงานทั่วไป
2. กลุ่มพัฒนาเครือข่ายอุดมศึกษา
3. กลุ่มส่งเสริมสนับสนุน เผยแพร่และใช้ประโยชน์งานวิจัย
4. กลุ่มส่งเสริมการสร้างและพัฒนาผู้ประกอบการ
5. กลุ่มพัฒนาสถาบันอุดมศึกษา

สำนักส่งเสริมและพัฒนา สมรรถนะบุคลากร (สพบ.)

1. ฝ่ายบริหารงานทั่วไป
2. กลุ่มนโยบายการพัฒนาทรัพยากรบุคคลอุดมศึกษา
3. กลุ่มมาตรฐานการบริหารงานบุคคล
4. กลุ่มพัฒนาศักยภาพคณาจารย์และบุคลากรอุดมศึกษา
5. กลุ่มฐานข้อมูลทรัพยากรบุคคล
6. กลุ่มกฎหมาย

สำนักมาตรฐาน และประเมินผลอุดมศึกษา (สมอ.)

1. ฝ่ายบริหารงานทั่วไป
2. กลุ่มพัฒนามาตรฐานอุดมศึกษา
3. กลุ่มรับรองมาตรฐานการศึกษาและเทียบคุณวุฒิ
4. กลุ่มพัฒนาคุณภาพอุดมศึกษา
5. กลุ่มส่งเสริมการจัดการความรู้
6. กลุ่มติดตามและประเมินผล

รายนามรัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย

รายนาม

นายบุญรอด บิณฑสันต์
นายอรุณ สรเทศน์
นายเกษม สุวรรณกุล
พลโท ชาญ อังคุโชติ
นายนิพนธ์ ศศิธร
นายประเสริฐ ฒ นคร (ปลัดทบวงมหาวิทยาลัยใช้อำนาจรัฐมนตรี)
นางวิมลศิริ ชำนาญเวช
นายเกษม สุวรรณกุล
นายปรีดา พัฒนถาบุตร
นายไชยศิริ เรืองกาญจนเศรษฐ์ (รักษาราชการ)
นายสุบิน ปิ่นขยัน
นายทวิช กลิ่นประทุม
นายอนูวรรตน์ วัฒนพงศ์ศิริ
นายยิ่งพันธ์ มนะสิการ
นายวิจิตร ศรีสอ้าน (ปลัดทบวงมหาวิทยาลัยใช้อำนาจรัฐมนตรี)
นายเกษม สุวรรณกุล
นายทวิช กลิ่นประทุม
นายเกษม สุวรรณกุล
นายสุเทพ อัดถาการ
นายบุญชู โรจนเสถียร (รักษาราชการ)
นายกระแส ชนวงษ์
พลตรี จำลอง ศรีเมือง (รักษาราชการ)
นายถวิล ไพรสมนธ์
นายธารินทร์ นิมมานเหมินทร์ (รักษาราชการ)
นายบุญชู ตรีทอง

วาระการดำรงตำแหน่ง

19 ธันวาคม 2515 - 15 ตุลาคม 2516
16 ตุลาคม 2516 - 29 พฤษภาคม 2517
30 พฤษภาคม 2517 - 16 มีนาคม 2518
17 มีนาคม 2518 - 7 มกราคม 2519
8 มกราคม 2519 - 5 ตุลาคม 2519
6 ตุลาคม 2519 - 21 ตุลาคม 2519
22 ตุลาคม 2519 - 11 พฤศจิกายน 2520
12 พฤศจิกายน 2520 - 6 พฤษภาคม 2526
7 พฤษภาคม 2526 - 3 พฤษภาคม 2529
4 พฤษภาคม 2529 - 10 สิงหาคม 2529
11 สิงหาคม 2529 - 8 สิงหาคม 2531
9 สิงหาคม 2531 - 25 สิงหาคม 2533
26 สิงหาคม 2533 - 13 ธันวาคม 2533
14 ธันวาคม 2533 - 22 กุมภาพันธ์ 2534
23 กุมภาพันธ์ 2534 - 5 มีนาคม 2534
6 มีนาคม 2534 - 16 เมษายน 2535
17 เมษายน 2535 - 13 มิถุนายน 2535
14 มิถุนายน 2535 - 28 กันยายน 2535
29 กันยายน 2535 - 12 ตุลาคม 2537
13 ตุลาคม 2537 - 24 ตุลาคม 2537
25 ตุลาคม 2537 - 12 กุมภาพันธ์ 2538
13 กุมภาพันธ์ 2538 - 15 กุมภาพันธ์ 2538
16 กุมภาพันธ์ 2538 - 18 พฤษภาคม 2538
19 พฤษภาคม 2538 - 17 กรกฎาคม 2538
18 กรกฎาคม 2538 - 22 พฤษภาคม 2539

พลอากาศเอก สมบุญ ระหงษ์ (รักษาราชการ)

นายบุญชู ตรีทอง

นายมนตรี ด่านไพบูลย์

นายฉัตรชัย เอียสกุล

คุณหญิงนงเยาว์ ชัยเสรี

นาวาโทเดชา สุขารมณ์

นายประจวบ ไชยสาส์น

นายสุชน ชามพูนท

นายกร ทัพพะรังสี (รักษาราชการ)

นายสุธรรม แสงประทุม

นายสุวัจน์ ลิปตพัลลภ

พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร (รักษาราชการ)

นายปองพล อดิเรกสาร

23 พฤษภาคม 2539 - 27 พฤษภาคม 2539

28 พฤษภาคม 2539 - 28 พฤศจิกายน 2539

29 พฤศจิกายน 2539 - 15 สิงหาคม 2540

16 สิงหาคม 2540 - 24 ตุลาคม 2540

25 ตุลาคม 2540 - 14 พฤศจิกายน 2540

15 พฤศจิกายน 2540 - 4 ตุลาคม 2541

5 ตุลาคม 2541 - 8 กันยายน 2543

9 กันยายน 2543 - 17 พฤศจิกายน 2543

18 พฤศจิกายน 2543 - 16 กุมภาพันธ์ 2544

17 กุมภาพันธ์ 2544 - 4 มีนาคม 2545

5 มีนาคม 2545 - 2 ตุลาคม 2545

3 ตุลาคม 2545 - 7 ตุลาคม 2545

8 ตุลาคม 2545 - 6 กรกฎาคม 2546

รายนามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ กำกับดูแลสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

รายนาม

นายปองพล อดิเรกสาร

นายอดิศักดิ์ โพธารามิก

นายจาตุรนต์ ฉายแสง

คุณหญิงกษมา วรวรรณ ณ อยุธยา (ปลัดกระทรวงศึกษาธิการใช้อำนาจรัฐมนตรี)

ศาสตราจารย์วิจิตร ศรีสอ้าน

นายสมชาย วงษ์สวัสดิ์

นายศรีเมือง เจริญศิริ

นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์

นายชินวรณ์ บุญยเกียรติ

นายวรวัจน์ เอื้ออภิญญกุล

ศาสตราจารย์สุชาติ ธาดาธำรงเวช

นายพงศ์เทพ เทพกาญจนา

นายจาตุรนต์ ฉายแสง

วาระการดำรงตำแหน่ง

7 กรกฎาคม 2546 - 7 พฤศจิกายน 2546

8 พฤศจิกายน 2546 - 2 สิงหาคม 2548

2 สิงหาคม 2548 - 20 กันยายน 2549

21 กันยายน 2549 - 8 ตุลาคม 2549

8 ตุลาคม 2549 - 6 กุมภาพันธ์ 2551

6 กุมภาพันธ์ 2551 - 23 กันยายน 2551

24 กันยายน 2551 - 19 ธันวาคม 2551

20 ธันวาคม 2551 - 15 มกราคม 2553

15 มกราคม 2553 - 8 สิงหาคม 2554

9 สิงหาคม 2554 - 18 มกราคม 2555

18 มกราคม 2555 - 27 ตุลาคม 2555

27 ตุลาคม 2555 - 30 มิถุนายน 2556

30 มิถุนายน 2556 - ปัจจุบัน

รายนามปลัดทบวงมหาวิทยาลัย

รายนาม

ศาสตราจารย์ประเสริฐ ณ นคร

พันเอก อาทร ชนเห็นชอบ

ศาสตราจารย์วิจิตร ศรีสอาน

ศาสตราจารย์เกียรติคุณเกษม วัฒนชัย

รองศาสตราจารย์วันชัย ศิริชนะ (รักษาการ)

รองศาสตราจารย์วันชัย ศิริชนะ

ศาสตราจารย์ ร้อยตำรวจเอก วรเดช จันทรรศ (รักษาการ)

ศาสตราจารย์ ร้อยตำรวจเอก วรเดช จันทรรศ

วาระการดำรงตำแหน่ง

29 กันยายน 2515 - 30 กันยายน 2522

1 ตุลาคม 2522 - 30 กันยายน 2530

1 ตุลาคม 2530 - 21 ธันวาคม 2537

22 ธันวาคม 2537 - 22 ธันวาคม 2539

23 ธันวาคม 2539 - 21 มกราคม 2540

22 มกราคม 2540 - 2 ตุลาคม 2544

4 ตุลาคม 2544 - 3 พฤศจิกายน 2544

4 พฤศจิกายน 2544 - 6 กรกฎาคม 2546

รายนามเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา

รายนาม

ศาสตราจารย์ ร้อยตำรวจเอก วรเดช จันทรรศ

นางพรนิภา ลิมปพยอม (รักษาการ)

ศาสตราจารย์พิเศษภาวิช ทองโรจน์ (รักษาการ)

ศาสตราจารย์พิเศษภาวิช ทองโรจน์

นางสาวจิรณี ตันติรัตน์วงศ์ (รักษาราชการแทน)

นายกฤษฎพงษ์ กীরติกร (รักษาราชการ)

นายกฤษฎพงษ์ กীরติกร

นายสุเมธ แยมุ่น

นายอภิชาติ จีระวุฒิ

ศาสตราจารย์พิเศษทศพร ศิริสัมพันธ์

วาระการดำรงตำแหน่ง

7 กรกฎาคม 2546 - 19 เมษายน 2547

20 เมษายน 2547 - 18 พฤษภาคม 2547

19 พฤษภาคม 2547 - 1 มิถุนายน 2547

2 มิถุนายน 2547 - 30 กันยายน 2549

1 ตุลาคม 2549 - 26 ธันวาคม 2549

27 ธันวาคม 2549 - 14 มกราคม 2550

15 มกราคม 2550 - 30 กันยายน 2550

1 ตุลาคม 2550 - 30 กันยายน 2554

1 ตุลาคม 2554 - 30 กันยายน 2556

1 ตุลาคม 2556 - ปัจจุบัน

คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา

คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา มีอำนาจหน้าที่เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่ คณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับนโยบายการบริหารงานบุคคลของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา และประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการให้ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาได้รับค่าตอบแทน สวัสดิการ และประโยชน์เกื้อกูลอื่นให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสม พร้อมทั้งกำหนดมาตรฐานการบริหารงานบุคคล วินัยและการรักษาวินัย การดำเนินการทางวินัย การออกจากราชการ การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ และการพิจารณาตำแหน่งวิชาการ เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการ และออกกฎ ก.พ.อ. ระเบียบ หรือข้อบังคับตามพระราชบัญญัตินี้

นอกจากนี้ยังมีหน้าที่กำหนดกรอบอัตรากำลัง และอัตราส่วนสูงสุดของวงเงินที่จะพึงใช้เพื่อการบริหารงานบุคคลของสถาบันอุดมศึกษาแต่ละสถาบัน รวมทั้งกำกับ ดูแล ติดตามและประเมินผลการบริหารงานบุคคลของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ในการนี้ให้มีอำนาจเรียกเอกสารและหลักฐานจากสถาบันอุดมศึกษาให้ ผู้แทนของสถาบันอุดมศึกษา ข้าราชการหรือบุคคลใดมาชี้แจงข้อเท็จจริง และกำหนดอัตราค่าตอบแทนให้กับนายกสภาสถาบันอุดมศึกษาและกรรมการสภาสถาบันอุดมศึกษา โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษายังมีอำนาจพิจารณารับรองคุณสมบัติของผู้ได้รับปริญญา ประกาศนียบัตรวิชาชีพ หรือคุณวุฒิอย่างอื่น เพื่อประโยชน์ในการบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา และกำหนดอัตราเงินเดือนค่าตอบแทนที่ควรได้รับ และระดับตำแหน่งที่ควรแต่งตั้ง และกำหนดมาตรฐานของจรรยาบรรณที่พึงมีในสถาบันอุดมศึกษา ตลอดจนปฏิบัติการอื่นตามพระราชบัญญัตินี้ ตามกฎหมายอื่นหรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

รายนามคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ก.พ.อ.) ประจำปีงบประมาณ 2556

1. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ	ประธาน
2. ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	กรรมการโดยตำแหน่ง
3. เลขาธิการ ก.พ.	กรรมการโดยตำแหน่ง
4. ศาสตราจารย์กิตติคุณวิชฌุ เครืองาม	ผู้ทรงคุณวุฒิ
5. ศาสตราจารย์เกียรติคุณปิยะวัติ บุญ-หลง	ผู้ทรงคุณวุฒิ
6. ศาสตราจารย์เกียรติคุณกิตติชัย วัฒนานิก	ผู้ทรงคุณวุฒิ
7. ศาสตราจารย์สุรพล นิติไกรพจน์	ผู้ทรงคุณวุฒิ
8. ศาสตราจารย์ถวิล พิ้งมา	ผู้ทรงคุณวุฒิ
9. รองศาสตราจารย์ คุณหญิงสุมณฑา พรหมบุญ	ผู้ทรงคุณวุฒิ
10. คุณหญิงเกษมา วรวรรณ ณ อยู่ธยา	ผู้ทรงคุณวุฒิ
11. นายถนอม อินทรกำเนิด	ผู้ทรงคุณวุฒิ
12. นายบุญปลุก ชายเกต	ผู้ทรงคุณวุฒิ
13. นายโสภณ สุภาพงษ์	ผู้ทรงคุณวุฒิ
14. ศาสตราจารย์เกียรติคุณ คุณหญิงไขศรี ศรีอรุณ	นายกสภามหาวิทยาลัยศิลปากร
15. ศาสตราจารย์พิเศษนรินทร์ เศรษฐบุตร	นายกสภามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (พ้นจากการดำรงตำแหน่งนายกสภาฯ ตั้งแต่วันที่ 18 มิ.ย. 56)
16. ศาสตราจารย์พจน์ สะเพียรชัย	นายกสภามหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
17. นายสุเมธ แย้มมนุ่	นายกสภามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
18. รองศาสตราจารย์วุฒิชัย กปิลาภญจน์	อธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
19. ศาสตราจารย์สมบัติ อังรังธัญวงศ์	อธิการบดีสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (พ้นจากการดำรงตำแหน่งอธิการบดี ตั้งแต่วันที่ 2 มิ.ย. 56)
20. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปัญญา การพานิช	อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี (พ้นจากการดำรงตำแหน่งอธิการบดี ตั้งแต่วันที่ 25 ส.ค. 56)
21. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิโรจน์ ลิ่มไขแสง	อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน
22. รองศาสตราจารย์วิทยา จันทร์ศิลา	ผู้แทนข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา สังกัดมหาวิทยาลัยนเรศวร
23. รองศาสตราจารย์ทวีศักดิ์ สุททวาทีน	ผู้แทนข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
24. ผู้ช่วยศาสตราจารย์อชิตพล ศศิธรานูวัฒน์	ผู้แทนข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา สังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
25. นายนิธย์ คำธนนันท์กุล	ผู้แทนข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา สังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
26. เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา	กรรมการและเลขานุการโดยตำแหน่ง

ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2556

คณะกรรมการการอุดมศึกษา

คณะกรรมการการอุดมศึกษา มีอำนาจหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ตามความในมาตรา 16 ในการพิจารณาเสนอนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการอุดมศึกษาที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนการศึกษาแห่งชาติ และสนับสนุนทรัพยากร การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาโดยคำนึงถึงความเป็นอิสระ และความเป็นเลิศทางวิชาการของสถานศึกษาระดับปริญญาตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสถานศึกษาแต่ละแห่ง และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งเสนอแนะในการออกระเบียบ หลักเกณฑ์ และประกาศที่เกี่ยวกับการบริหารงานของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และให้ความเห็นหรือให้คำแนะนำแก่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการหรือคณะรัฐมนตรี และมีอำนาจหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนด หรือตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการมอบหมาย ตลอดจนมีอำนาจเสนอแนะและให้ความเห็นในการจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปให้แก่สถานศึกษาระดับปริญญาตรีทั้งที่เป็นสถานศึกษาในสังกัด และสถานศึกษาในกำกับแก่คณะรัฐมนตรี

คณะกรรมการการอุดมศึกษายังมีอำนาจและหน้าที่ตามมาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2546 บัญญัติให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาให้ความเห็นชอบในกรณีที่พระราชบัญญัติกำหนดไว้ให้ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ และเสนอความเห็นหรือให้คำแนะนำต่อรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวง และประกาศ เพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัติ และเรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวกับสถาบันอุดมศึกษาเอกชน รวมทั้งให้การรับรองหลักสูตรการศึกษาตามมาตรฐานที่กระทรวงกำหนด และให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับการรับรองมาตรฐานการศึกษาและวิทยฐานะของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนตามมาตรฐานการศึกษาที่กระทรวงกำหนด พร้อมทั้งออกระเบียบและข้อบังคับเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2546 ตลอดจนปฏิบัติงานอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการ

นอกจากนี้ ตามความในมาตรา 18 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และมาตรา 26 แห่งพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2546 ยังได้บัญญัติให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ หรือคณะกรรมการอื่น หรือคณะทำงานเพื่อพิจารณาเสนอความเห็นในเรื่องหนึ่งเรื่องใดหรือมอบหมายให้ปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใด อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการก็ได้และเมื่อได้ดำเนินการประการใดแล้ว ให้รายงานให้คณะกรรมการทราบด้วย

รายนามคณะกรรมการการอุดมศึกษา

1. รองศาสตราจารย์ คุณหญิงสุมณฑา พรหมบุญ	ประธานกรรมการ
2. ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	กรรมการโดยตำแหน่ง
3. เลขาธิการสภาการศึกษา	กรรมการโดยตำแหน่ง
4. เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	กรรมการโดยตำแหน่ง
5. เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	กรรมการโดยตำแหน่ง
6. ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ	กรรมการโดยตำแหน่ง
7. เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา	กรรมการโดยตำแหน่ง
8. เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	กรรมการโดยตำแหน่ง
9. เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ	กรรมการโดยตำแหน่ง
10. ผู้อำนวยการสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา	กรรมการโดยตำแหน่ง
11. นายวิทยา เจียรพันธุ์	กรรมการผู้แทนองค์กรเอกชน
12. นายอรรถพร สุวัจนเดชา	กรรมการผู้แทนองค์กรปกครองท้องถิ่น
13. รองศาสตราจารย์สุจิตรา เหลืองอมรเลิศ	กรรมการผู้แทนองค์กรวิชาชีพ
14. นายชวลิต หมิ่นนุช	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
15. พลตำรวจเอกชาญวุฒิ วัชรพุกก์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
16. พลตำรวจตรีชুমศักดิ์ พงษ์พงษ์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
17. ศาสตราจารย์นักสิทธิ์ คุ้มณาชัย	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
18. ศาสตราจารย์ปรีชา เกาทอง	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
19. ศาสตราจารย์ลิขิต ธีรเวคิน	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
20. ศาสตราจารย์วิชัย รั้วตระกูล	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
21. ศาสตราจารย์วีระศักดิ์ จงสุวิวัฒน์วงศ์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
22. ศาสตราจารย์ศักดิ์ดา ธนิตกุล	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
23. รองศาสตราจารย์ศิโรจน์ ผลพันธิน	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
24. ศาสตราจารย์กิตติคุณสมหวัง พิธิยานุวัฒน์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
25. นายสว่าง ภูพัฒน์วิบูลย์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
26. ศาสตราจารย์สุนทร บุญญาธิการ	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
27. รองศาสตราจารย์อานนท์ เที้ยตรง	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
28. เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา	กรรมการและเลขานุการโดยตำแหน่ง

1

ทศวรรษ

‘สกอ.’ กับก้าวต่อไปของอุดมศึกษาไทย

7 กรกฎาคม 2546 ถือเป็นจุดเริ่มต้นทศวรรษของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ซึ่งเป็นผลจากการปฏิรูประบบราชการเมื่อปี พ.ศ.2545 ในการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการบริหารราชการกระทรวงทบวงกรมโดยมีการยุบรวมทบวงมหาวิทยาลัยและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติมาอยู่ภายใต้กระทรวงศึกษาธิการ แล้วปรับเป็นหน่วยงานที่มี 5 องค์การหลัก คือ สำนักงานปลัดกระทรวง สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีหัวหน้าส่วนราชการขึ้นตรงต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

การจัดการอุดมศึกษาไทยมีการเปลี่ยนแปลงอย่างก้าวกระโดด โดยเฉพาะในเรื่องของจำนวนสถาบันอุดมศึกษาเมื่อ 10 ปีที่แล้วสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษามีสถาบันอุดมศึกษาในสังกัด/ในกำกับ รวมวิทยาลัยชุมชน จำนวน 92 แห่งทั่วประเทศ แต่ในปัจจุบันได้เพิ่มเป็น 172 แห่ง ซึ่งถือเป็นการกระจายโอกาสทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาในแนวกว้าง โดยมีหัวใจสำคัญ คือ การกระจายอำนาจในการอนุมัติหลักสูตรและอนุมัติปริญญาทุกระดับให้แก่สภาสถาบันอุดมศึกษา แต่ละแห่ง เพื่อให้มีอิสระทางวิชาการอย่างเท่าเทียมกันทั้งสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน และในอีกมิติหนึ่งจะพบว่าการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษามีการพัฒนาศาสตร์สาขาวิชาใหม่ๆ อย่างต่อเนื่อง ทั้งในรูปแบบสาขาวิชาเฉพาะทาง และสาขาวิชาที่บูรณาการ 2 - 3 ศาสตร์มารวมกัน แสดงว่าองค์ความรู้ทางวิชาการมีการสร้างสรรค์ใหม่ทั้งแนวกว้างและแนวลึก

พัฒนาการใน 10 ปีที่ผ่านมา นับตั้งแต่ปี 2547 สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาในฐานะที่เป็นหน่วยงานกลางกำกับดูแลระดับอุดมศึกษา ได้ดำเนินนโยบายสำคัญเพื่อสนับสนุนคุณภาพภารกิจของสถาบันอุดมศึกษาหลายประการ ทั้งด้านมาตรฐานการอุดมศึกษา ได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี-โท-เอก พ.ศ. 2548 และต่อมาในปี 2552 ได้กำหนดกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thai

Qualifications Framework for Higher Education/TQF) เพื่อเป็นหลักการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะและมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวังด้วยวงจรคุณภาพ ผ่านกลยุทธ์การเรียนการสอน การวัดและประเมินผล รวมทั้งศักยภาพคณาจารย์ ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ได้กำหนดหลักเกณฑ์ตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษาผ่านระบบสารสนเทศ CHE QA Online เมื่อปี 2553 ร่วมกับการตรวจเยี่ยม (Site Visit) โดยคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิทุกปีการศึกษา ซึ่งถ้าใน 2 - 3 ปีข้างหน้า สถาบันอุดมศึกษาที่ผลการประเมินมีศักยภาพสูงมากจะสามารถปรับเข้าสู่ระบบเกณฑ์คุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ (EdPEX) เพื่อการแข่งขันระดับนานาชาติ แทนที่ระบบ CHE QA Online ด้านการกำหนดทิศทางนโยบาย ได้กำหนดกรอบแผนอุดมศึกษา ระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551 - 2565) เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาใช้เป็นกรอบแนวทางในการพัฒนานวัตกรรม พันธกิจให้เหมาะสมกับศักยภาพของ 4 กลุ่มสถาบันอุดมศึกษา และการส่งเสริมสนับสนุนนโยบายระดับโครงการ โดยการส่งเสริมภารกิจให้สถาบันอุดมศึกษาจัดตั้งศูนย์บ่มเพาะธุรกิจ (University Business Incubators) และหน่วยจัดการทรัพย์สินทางปัญญา (Technology Licensing Office) เพื่อเป็นกลไกให้สถาบันอุดมศึกษาสร้างวงจรรายได้จาก การนำผลงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์พัฒนาสู่การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ และการผลิตภาคอุตสาหกรรม ตลอดจนมีนโยบายส่งเสริมให้จัดการศึกษาในรูปแบบสหกิจศึกษา (Cooperative Education) และขยายรูปแบบการจัดการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงาน (Work-Integrated Learning) เพื่อส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพบัณฑิต

การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาในปัจจุบันถือเป็นสินค้าสาธารณะ (Public goods) ที่ประชากรโลกจากทุกประเทศสามารถเข้าถึงบริการทางการศึกษาได้อย่างเสรีโดยไม่มีขีดจำกัด อันเนื่องมาจากการพัฒนาอย่างรวดเร็วของระบบเทคโนโลยี และกลยุทธ์การบริการทางการศึกษาที่หลากหลาย

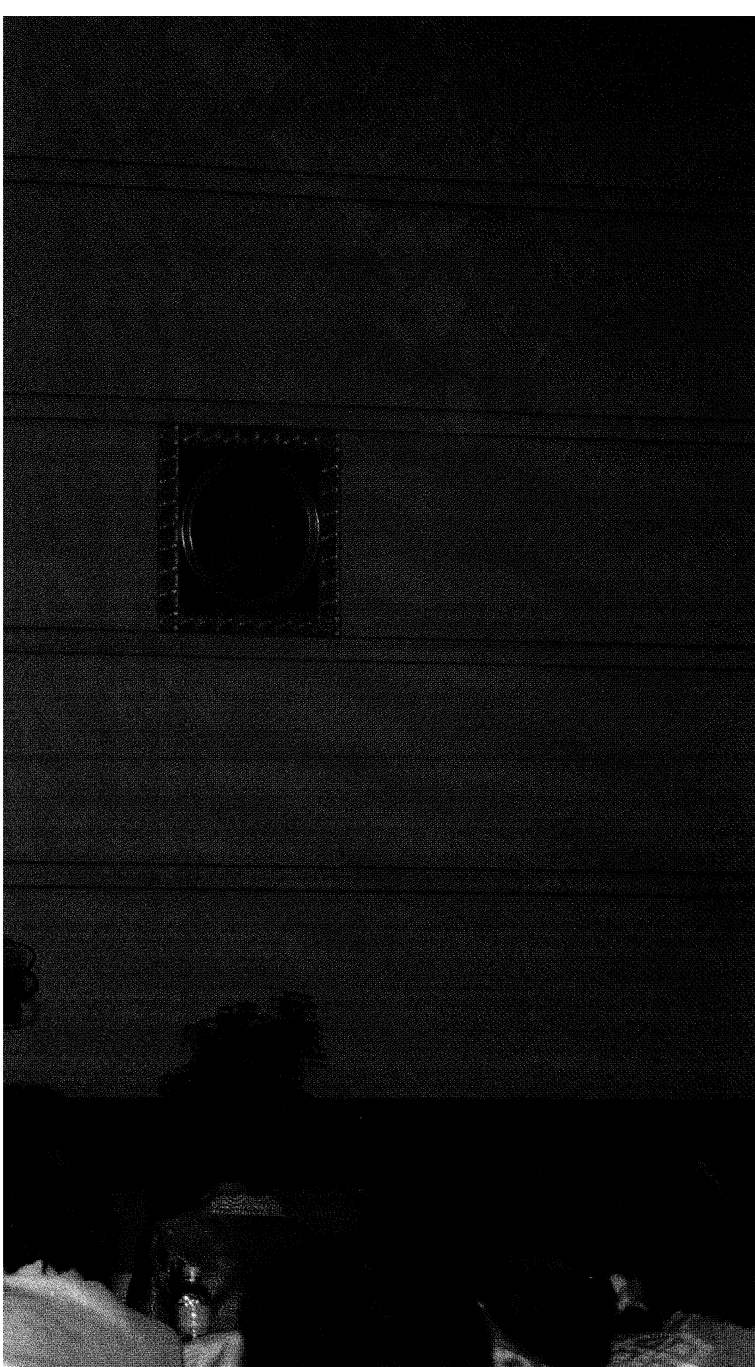
1 ทศวรรษ 'สกอ.' กับก้าวต่อไปของอุดมศึกษาไทย

โครงการสัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้
เรื่อง "ประสบการณ์ในการทำหน้าที่ประธาน/
กรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน"
วันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๕๖
ณ โรงแรมปรีษฐ์พาสเพลซ มหาสารคาม

ในรูปแบบ e-Learning, Distance Learning หรือการขยาย
วิทยาเขตขนาดเล็กของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศอื่น กอรปกับ
สังคมไทยให้ความสำคัญกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC)
ใน 2 ปีข้างหน้าทีกลุ่มประเทศอาเซียนจะมีการเคลื่อนย้าย
อย่างเสรี ด้านสินค้า บริการ แรงงานฝีมือ การลงทุน ดังนั้น
ทิศทางการปรับตัวของอุดมศึกษาเข้าสู่ทศวรรษหน้า ระบบ
อุดมศึกษาไทยควรเตรียมขับเคลื่อนการปรับตัวในทุกมิติ
โดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจะเน้นส่งเสริม
สนับสนุนในประเด็นหลัก อาทิ (1) การสร้างเสริมคุณภาพหลักสูตร
ด้วยกลไกกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
(TQF) โดยมีประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา

ผ่านระบบ CHE QA online และการส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษา
ที่มีศักยภาพสูงเข้าสู่ระบบเกณฑ์คุณภาพการศึกษาสู่ความ
เป็นเลิศ (EdPEX) (2) การส่งเสริมระบบกำกับดูแลอุดมศึกษาโดย
ให้อิสระในการบริหารจัดการ (Autonomy) แก่สถาบันอุดมศึกษา
โดยต้องคำนึงถึงการตรวจสอบได้ (Accountability) ของสถาบัน
อุดมศึกษา (3) ระบบสนับสนุนงบประมาณเพื่อการวิจัยและ
งานสร้างสรรค์ในสถาบันอุดมศึกษาเพื่อเสริมสร้างขีดความ
สามารถเชิงการแข่งขัน และสนับสนุนการเงินอุดมศึกษาผ่าน
รูปแบบกองทุน กอร. ต้องดำเนินนโยบายคู่ขนานกันโดยมุ่งเน้น
ให้จัดการศึกษาในสาขาวิชาชีพขาดแคลน หรือสาขาวิชาที่เป็น
ไปตามแผนพัฒนากำลังคน และความต้องการของประเทศ

(4) ส่งเสริมการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการของคณาจารย์ที่เป็นนักวิชาการสายรับใช้สังคมให้เข้าสู่ตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ (ผศ.) รองศาสตราจารย์ (รศ.) และศาสตราจารย์ (ศ.) โดยระบบประเมินผลงานวิจัย บริการวิชาการ สร้างองค์ความรู้ และตำราที่มีความหลากหลาย

ในขณะเดียวกันสถาบันอุดมศึกษาควรดำเนินการให้สอดคล้องกับนโยบายรัฐ สังคม เศรษฐกิจ โดยสถาบันอุดมศึกษาควรกำหนดอัตลักษณ์ให้ชัดเจนว่ามุ่งหมายที่จะเป็นสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มเน้นการผลิตบัณฑิต หรือกลุ่มสถาบันฯ เฉพาะทาง หรือกลุ่มมหาวิทยาลัยวิจัย เพื่อแสดงการพัฒนาคุณลักษณะของบัณฑิตให้ชัดเจน นอกจากนี้ สถาบันอุดมศึกษา

แต่ละกลุ่มควรมีทิศทางที่ชัดเจนในบทบาทการวิจัย และสามารถนำผลงานวิจัย เทคโนโลยี ผลงานสร้างสรรค์ใช้เป็นทรัพย์สินทางปัญญา (Intellectual Property) เพื่อสร้างวงจรรายได้ของสถาบัน ทั้งนี้ การพัฒนาหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาจะต้องเน้นการพัฒนาคุณภาพบัณฑิตที่มีสมรรถนะสูง ทั้งองค์ความรู้และทักษะการปฏิบัติงานได้จริง สอดคล้องตามความต้องการขององค์กรผู้ใช้บัณฑิต โดยการจัดหลักสูตรแบบ Work-Integration Learning รวมทั้งพัฒนาเครือข่ายอุดมศึกษาในประเทศและเครือข่ายอุดมศึกษาระดับนานาชาติ เพื่อสร้างความร่วมมือในการพัฒนาผลงานวิจัย ถ่ายทอดแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ เทคโนโลยี คณาจารย์ และนักศึกษา ตลอดจนเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยชุมชนอย่างเหมาะสม ทั้งกลุ่มพัฒนาทักษะ และกลุ่มที่มีความสามารถศึกษาต่อในระดับสูง

สถาบันอุดมศึกษาไทยจำเป็นต้องให้ความสำคัญและมุ่งเน้นคุณภาพการเรียนการสอนที่มีคุณภาพให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้เป็นบัณฑิตที่มีคุณลักษณะตามความต้องการของตลาดแรงงานที่ขยายเป็นพื้นที่ภูมิภาคอาเซียน ซึ่งจะมีการแข่งขันด้วยศักยภาพบุคคลอย่างมาก เนื่องจากการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรี ในแง่มุมของสถาบันอุดมศึกษาจะมีคู่แข่งหรือคู่แข่งเทียบการให้บริการทางการศึกษาจากทั่วโลกมากขึ้น ดังนั้น แม้ว่าสถาบันอุดมศึกษาจะได้รับอิสระในการบริหารจัดการ (Autonomy) แต่ก็ต้องมีการตรวจสอบได้ (Accountability) มีธรรมาภิบาลที่ดี (Good Governance) กำกับอย่างเข้มแข็งเช่นเดียวกัน จึงจะมีประสิทธิภาพในการสร้างคุณภาพแก่บัณฑิตอุดมศึกษาในขณะเดียวกัน การพัฒนาคุณภาพหลักสูตร คณาจารย์ และการวิจัยจะเป็นสิ่งสำคัญ โดยเฉพาะสถาบันอุดมศึกษาที่ต้องแสวงหาเครือข่ายพันธมิตรทางวิชาการ ในขณะที่ประชาชนผู้รับบริการจะมีโอกาสเลือกใช้บริการทางการศึกษามากขึ้นเช่นกัน

แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา

การพัฒนาการศึกษาระบบอุดมศึกษาในอดีต ได้กำหนดไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ต่อมาได้มีการจัดตั้งทบวงมหาวิทยาลัยในปี พ.ศ. 2515 จึงได้มีการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2520 - 2524) อย่างไรก็ตามด้วยข้อจำกัดของกรอบเวลาตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจฯ ซึ่งกำหนดไว้ 5 ปี ไม่สอดคล้องกับธรรมชาติของพัฒนาการและการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ที่ต้องอาศัยความต่อเนื่องในการดำเนินการ และการติดตามประเมินผลเป็นเวลานาน รวมทั้งประเด็นความต้องการต่างๆ ในอนาคตในช่วงระยะเวลาที่ยาวนานกว่า 5 ปี

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา(ทบวงมหาวิทยาลัยเดิม) จึงได้ริเริ่มโครงการจัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี (พ.ศ. 2533 - 2547) เสนอต่อคณะรัฐมนตรี เมื่อเดือนเมษายน พ.ศ. 2530 โดยมีเจตนาที่สำคัญที่จะให้แผนอุดมศึกษาระยะยาวเป็นแผนรุกไปสู่อนาคต เพื่อที่จะให้อุดมศึกษามีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างสภาพสังคมที่พึงประสงค์และสอดคล้องทันต่อแนวโน้มความเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ของประเทศ โดยแผนระยะยาวจะเป็นแผนแม่บทกำกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาระยะ 5 ปี รวม 3 แผน คือ แผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) ถึงแผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 9 (พ.ศ.2545-2549)

ต่อมา ในปี พ.ศ. 2550 สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้ดำเนินการจัดทำกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551 - 2565) ที่เป็นแผนเชิงรุก ชี้นำทิศทางและเป้าหมายการพัฒนาอุดมศึกษาของประเทศในระยะยาว และเป็นแผนแม่บทกำกับทิศทางแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาระยะ 5 ปี รวม 3 แผน ได้แก่ แผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2551 - 2554) ถึงแผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) โดยกรอบแผนดังกล่าวได้ผ่านความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 15 มกราคม พ.ศ. 2551 ซึ่งสถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและเอกชนสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาระยะกลางไปจนถึงแผนปฏิบัติการรายปี อันจะทำให้เกิดเอกภาพในระบบอุดมศึกษาของชาติในระยะยาว

ขณะนี้อยู่ในช่วงของแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) โดยกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาระดับนี้ ได้มีการวิเคราะห์ผลการประเมินการดำเนินงานตามกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551 - 2565) (ระยะ 5 ปีแรกของแผน) และแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 10 รวมทั้งได้นำแผนการศึกษาของประเทศสมาชิกอาเซียน 10 ประเทศ แผนระดับชาติที่เกี่ยวข้องและแผนการศึกษาของกระทรวงต่างๆ ที่จัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา เพื่อให้เกิดการบูรณาการกับแผนระดับชาติและเทียบเคียงประเทศสมาชิกอาเซียน

นอกจากนี้ แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 11 เน้นกระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับอุดมศึกษาอย่างกว้างขวาง มีการประชุมระดมความคิดเห็นจากกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่เครือข่ายอุดมศึกษา 9 เครือข่าย โดยมีผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของสถาบันการศึกษาทั้งระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา สถานประกอบการ ผู้ใช้บัณฑิต ผู้ปกครอง นักเรียน นักศึกษา และประชาชน รวมถึงได้จัดประชุมระดมความคิดเห็นร่วมกับสมาคมวิชาชีพ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาอย่างกว้างขวาง โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้เห็นชอบแผนดังกล่าว เมื่อวันที่ 5 ตุลาคม 2555

แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 11 มีกลยุทธ์ที่สำคัญ ได้แก่ การยกระดับอุดมศึกษาไทยให้มีบทบาทสูงในประชาคมอุดมศึกษาในอาเซียน (Talent Mobility) การพัฒนาอาจารย์ให้เป็นมืออาชีพ และการพัฒนาผู้เชี่ยวชาญมืออาชีพให้เป็นอาจารย์ และการพัฒนาอาจารย์ให้มีความแข็งแกร่งในการทำวิจัย เป็นต้น เพื่อขับเคลื่อนอุดมศึกษาไทยไปสู่วิสัยทัศน์ปี 2559 ที่กำหนดให้อุดมศึกษาเป็นแหล่งองค์ความรู้และพัฒนากำลังคนระดับสูงที่มีคุณภาพเพื่อการพัฒนาชาติอย่างยั่งยืน สร้างสังคมการเรียนรู้ตลอดชีวิต บนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีบทบาทสูงในประชาคมอาเซียนและมุ่งสู่คุณภาพอุดมศึกษาระดับนานาชาติ

ความก้าวหน้าของมาตรฐานอุดมศึกษา

ในปี พ.ศ. 2547 สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้ดำเนินการโครงการวิจัยเรื่อง National Framework for Higher Education In Thailand (NQF) โดยความร่วมมือระหว่างผู้ทรงคุณวุฒิของไทยและผู้เชี่ยวชาญจากออสเตรเลีย เพื่อจัดทำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทยที่เทียบเคียงได้กับระดับสากลเพื่อเป็นมาตรฐานและแนวทางในการผลิตบัณฑิตและพัฒนากำลังคนที่มีคุณภาพ มีสมรรถนะ และความรู้ ความสามารถ โดยยังคงความต้องการของสังคมไทยเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต ซึ่งผลจากการวิจัยดังกล่าวสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้จัดทำประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 และประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ที่มุ่งเน้นมาตรฐานผลการเรียนรู้ (Learning Outcomes) ที่คาดหวังให้บัณฑิตมีอย่างน้อย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่าง

บุคคลและความรับผิดชอบ และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ หากสาขา/สาขาวิชาใดที่เน้นทักษะทางปฏิบัติต้องเพิ่มมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัย ทั้งนี้ เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหรือปรับปรุงรายละเอียดของหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ให้สามารถผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ และเพื่อประโยชน์ต่อการรับรองมาตรฐานคุณวุฒิในระดับอุดมศึกษาในระดับนานาชาติ

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้ส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษานำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิไปสู่การปฏิบัติในสถาบันอุดมศึกษาอย่างเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาบัณฑิตให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีความรู้ ความสามารถในการประกอบอาชีพที่สามารถแข่งขันกับบัณฑิตในระดับสากล โดยจัดโครงการความร่วมมือทางวิชาการกับต่างประเทศเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ เทียบเคียงกับสากล ดังนี้

โครงการความร่วมมือกับประเทศออสเตรเลียภายใต้กรอบบันทึกความเข้าใจ (Memorandum of Understanding) ด้านความร่วมมือระหว่างกระทรวงศึกษาธิการของประเทศไทยกับกระทรวงการศึกษาวិทยาศาสตร์และฝึกอบรมของประเทศไทย เพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการอุดมศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพบัณฑิตด้วยการพัฒนามาตรฐานผลการเรียนรู้ (Learning Outcomes) ที่คาดหวัง รวมทั้งคุณลักษณะอื่นๆ ที่พึงประสงค์เพื่อเป็นเครื่องมือในการนำนโยบายตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ รวมทั้งมาตรฐานการอุดมศึกษาไปสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม

โครงการความร่วมมือกับสหภาพยุโรป ได้ดำเนินการโครงการ 'Tuning Educational Structures to the Internationalization' เพื่อศึกษาแนวโน้มและการปฏิรูปอุดมศึกษาของทวีปยุโรปและของประเทศต่างๆ ศึกษาเปรียบเทียบการจัดทำมาตรฐานคุณวุฒิสาขา การออกแบบหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน ตลอดจนการวัดและประเมินผล

ปัจจุบันสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้จัดทำมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชาต่างๆ เพื่อเป็นมาตรฐานหรือแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรให้มีคุณภาพที่ทัดเทียมกัน เพื่อให้คุณภาพของบัณฑิตที่ผลิตในสาขา/สาขาวิชาของระดับคุณวุฒิเดียวกันจากสถาบันอุดมศึกษาต่างๆ มีมาตรฐาน

ที่เทียบเคียงกันได้ทั้งในระดับชาติและระดับสากล โดยได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ซึ่งมีผลใช้บังคับแล้วจำนวน 11 สาขาวิชา คือ สาขาคอมพิวเตอร์ สาขาพยาบาลศาสตร์ (ระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา) สาขาโลจิสติกส์ สาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม สาขาวิศวกรรมศาสตร์ สาขาวิชาการบัญชี สาขาครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ (5 ปี) สาขาวิชาภาษาไทย สาขาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ สาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ (ระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา) และสาขาวิชากายภาพบำบัด (ระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา)

นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กำลังดำเนินการจัดทำมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชาต่างๆ เพิ่มเติม ได้แก่ สาขาวิชาเทคโนโลยีชีวภาพ สาขาวิชาอุตสาหกรรมเกษตร สาขาสัตวแพทยศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (บัณฑิตศึกษา) สาขาบริหารธุรกิจ สาขาศิลปกรรมศาสตร์ สาขาสิ่งแวดล้อม สาขาทันตแพทยศาสตร์ สาขาเภสัชศาสตร์ สาขารัฐประศาสนศาสตร์ (ระดับปริญญาตรี - โท - เอก) สาขาสถาปัตยกรรมศาสตร์ สาขาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ สาขานิติศาสตร์และการสื่อสารมวลชน สาขาเทคโนโลยี สาขาวิชาสัตวบาลและสัตวศาสตร์ สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ (ระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา) สาขาเกษตรศาสตร์ เป็นต้น

ได้นำมาใช้ประโยชน์ในการกำหนดนโยบาย แผนงาน และการส่งเสริมการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ภายในของสถาบันอุดมศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล รวมทั้งอำนวยความสะดวกแก่สถาบันอุดมศึกษา ในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลด้านการประกันคุณภาพและ รายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายใน ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้ส่งเสริมสนับสนุนให้ สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งดำเนินการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็น รายงานการประเมินคุณภาพภายในผ่านระบบ CHE QA ONLINE ตั้งแต่ปีการศึกษา 2551 เป็นต้นมา

3. พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมผู้ประเมินคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาภายในให้แก่ผู้ทรงคุณวุฒิจากสาขาวิชาต่างๆ และผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาที่มีความสนใจทำหน้าที่ประเมินคุณภาพการศึกษาภายในทั้งระดับ คณะวิชาและสถาบัน อันจะนำไปสู่การประเมินคุณภาพการศึกษา ภายในที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน รวมทั้งส่งเสริมให้การประกันคุณภาพการศึกษาภายในมีความเข้มแข็ง ปัจจุบันมีรายชื่อที่ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประเมินคุณภาพการศึกษาภายในของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา จำนวนกว่า 9,000 คน

4. พัฒนาและสร้างความเข้าใจในกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาภายในทั้งระบบให้ครบวงจร โดยจัดการประชุมสัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในโดยมีข้อเสนอแนะจากการประเมินอภิมาน

การประเมินคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษาสำหรับผู้ประเมินคุณภาพการศึกษาภายในของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา รวมทั้งจัดประชุมชี้แจงการใช้งานระบบฐานข้อมูล การประกันคุณภาพการศึกษา ระดับอุดมศึกษา ทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ เป็นประจำทุกปี

5. ดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับคณะวิชาและระดับสถาบัน โดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิสถาวิชาต่างๆ ร่วมดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในระดับคณะวิชาและระดับสถาบัน โดยภายในปีงบประมาณ 2556 สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจะดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ระดับคณะวิชา 235 คณะวิชา และระดับสถาบัน 26 สถาบัน

6. ดำเนินโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ (Education Criteria for Performance Excellence) โดยเริ่มดำเนินโครงการนำร่องคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ในปี 2553 มีคณะวิชาเข้าร่วมโครงการฯ จำนวน 6 คณะวิชา และต่อมาในปีงบประมาณ 2555 ได้ดำเนินโครงการต่อยอดคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ จำนวน 3 รุ่น (ระยะเวลาดำเนินโครงการตั้งแต่เดือนธันวาคม 2554 - ธันวาคม 2557) มีสถาบันอุดมศึกษาเข้าร่วมโครงการ รุ่นที่ 1 จำนวน 7 คณะวิชา/สถาบัน รุ่นที่ 2 จำนวน 6 คณะวิชา/สถาบัน รุ่นที่ 3 จำนวน 6 คณะวิชา/สถาบัน นอกจากนี้ ยังได้จัดอบรมผู้ประเมินคุณภาพการศึกษาด้วยเกณฑ์ EdPEX (QA Assessor) เพื่อทำหน้าที่ประเมินองค์กรทางการศึกษาด้วยเกณฑ์ EdPEX ด้วย

การถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมจากงานวิจัยอุดมศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กำหนดนโยบายสำคัญในการส่งเสริมการสร้างงานวิจัยและการถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมจากงานวิจัยสู่ชุมชนท้องถิ่นและภาคอุตสาหกรรมภายใต้การสนับสนุนงบประมาณเพื่อการวิจัยใน 2 โครงการ คือ โครงการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชนฐานราก และโครงการวิจัยและพัฒนาภาครัฐร่วมเอกชนในเชิงพาณิชย์ผ่านเครือข่ายบริหารการวิจัย 9 เครือข่ายของ สกอ. โดยมีจุดมุ่งหมายสำคัญในการตอบโจทย์วิจัยให้กับชุมชนท้องถิ่น และภาคอุตสาหกรรม รวมทั้งการพัฒนาศักยภาพด้านการวิจัยให้กับบุคลากรและนักวิจัยผ่านกลไกการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับภาคประชาสังคม (Civil Society) อย่างเป็นระบบ รวมถึงการพัฒนาประสบการณ์วิจัยร่วมกับภาคเอกชน

จากผลการดำเนินงานในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา สะท้อนให้เห็นว่า ผลงานวิจัยที่ สกอ. ให้การสนับสนุน ได้มีส่วนช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของชุมชนท้องถิ่นและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้า/บริการของภาคอุตสาหกรรมอย่างต่อเนื่อง ดังนี้